

Sídlo: Dom kultúry, M. R. Štefánika 875/200, 093 01 Vranov nad Topľou
Zapísané do registra záujmových združení právnických osôb
vedenom na Okresnom úrade Prešov pod číslom: OU-PO-OVVS1-2015/028850-Ši k 8. 6. 2015 IČO: 45746842

Vážený pán premiér, vážená pani ministerka kultúry, vážení členovia Vlády Slovenskej republiky !

Asociácia kultúrnych inštitúcií miest a obcí Slovenska, je stavovská organizácia, ktorá zastupuje kultúrne organizácie v pôsobnosti miest a obcí Slovenska. V tejto neľahkej dobe sa miestna kultúra ocitla v ťažkej, jej existenciu ohrozujúcej situácii.

Miestna samospráva to je 2890 miest a obcí. Na Slovensku je 141 miest. V každom meste je dom kultúry. V Bratislave a Košiciach, aj v mestských častiach. Sú mestá a obce, kde domy kultúry prevádzkujú pracovníci oddelenia kultúry obecného alebo mestského úradu.

V mestách sú domy kultúry v prevažnej väčšine príspevkové, alebo rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti miest. Tieto kultúrne organizácie fungujú ako samostatné právne subjekty a hospodária na základe rozpočtu schváleného mestskými zastupiteľstvami. Ich rozpočtové príjmy tvorí cca 50% príspevok zriaďovateľa a 50% vlastných príjmov (príjmy z kina, krátkodobé a dlhodobé prenájmy, vlastné kultúrne aktivity, granty). Príspevok zriaďovateľa často nepokrýva mzdy a odvody a príjmy z vlastnej činnosti slúžia na ich dofinancovanie, na prevádzkovú réziu (energie, voda, povinné revízie, a pod.) a na náklady spojené s realizáciou kultúrnych, osvetových a vzdelávacích podujatí.

Z rozhodnutia Ústredného krízového štábu boli tieto organizácie zatvorené. Ich vlastné príjmy sa dostali na nulu. Z dôvodu zníženia podielových daní pre mestá a obce, aj ostatných príjmov miest a obcí, zriaďovatelia žiadajú, aby organizácie robili opatrenia, ktorými znížia svoje náklady, pretože zriaďovatelia avizujú zníženie príspevku. Je to veľmi ťažká situácia, pretože za týchto okolností nie je možné udržať zamestnanosť. Chceme poukázať na skutočnosť, že keď sme sa tváriili, že Slovensko je ekonomickým tigrom, miestna kultúra bola na periférii záujmu štátu a platy zamestnancov kultúry boli najnižšie.

Žiadame preto Vládu SR o rozhodnutie, aby sa aj na kultúrnych a osvetových pracovníkov pôsobiacich v samospráve vzťahovali opatrenia ako na súkromný sektor. Aby zamestnávateľ mal možnosť získania 80% príspevku štátu na mzdy zamestnancov, ak udrží zamestnanosť na úrovni pred zavedením opatrení, prípadne aby mohol zamestnávateľ využiť aj iné opatrenia, ktoré poskytuje štát tým firmám a organizáciám, ktorých činnosť bola jeho rozhodnutím pozastavená.

Je dôležité, aby sa Ministerstvo kultúry SR postavilo k miestnej samosprávnej kultúre ako autorita, ktorá si uvedomuje dôležitosť tejto zložky štátnej kultúry a záleží mu na jej osude, aj keď nie je v priamej zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR. Je dôležité, aby pre miestnu samosprávu MK SR deklarovalo dôležitosť zachovania týchto organizácií a odporučilo usmernením jednotný postup pri zavádzaní opatrení miestnej samosprávou s ohľadom na zachovanie kultúrnych inštitúcií.

Miestna kultúra je tá, ktorá vytvára podmienky pre takmer 5,5 mil. obyvateľov Slovenska, pre všetky vekové kategórie obyvateľstva v danom mieste a napĺňa úlohy miestnej územnej samosprávy v oblasti kultúry vyplývajúce zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ďalších právnych predpisov v oblasti kultúry, hlavne z nasledovných: Zákon SNR č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach, Zákon NR SR č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti v znení zákona č. 416/2001 Z. z., Zákon NR SR č.84/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa autorský zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

Sídlo: Dom kultúry, M. R. Štefánika 875/200, 093 01 Vranov nad Topľou
Zapísané do registra záujmových združení právnických osôb
vedenom na Okresnom úrade Prešov pod číslom: OU-PO-OVVS1-2015/028850-Ši k 8. 6. 2015 IČO: 45746842

neskorších predpisov, Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2007 Z. z. a ďalšie.

Miestna kultúra vytvára podmienky pre prezentáciu profesionálneho umenia, ktoré v poslednom desaťročí vo veľkej mieri prinášala svojim občanom. K miestnej kultúre patrí prevažná väčšina jednosálových kín. Tieto domy kultúry plnia úlohu miestnych galérií, koncertných a divadelných stánkov, sú realizátorom výchovných a osvetových podujatí, zabezpečujú záujmovo umeleckú činnosť obyvateľstva, sú miestom, kde pôsobia knižnice atď.

Z dlhodobého hľadiska sme poukazovali na nezáujem a nedostatočnosť v prístupe štátu k miestnej kultúre. Naša asociácia má mnoho návrhov, ktorými by sme chceli zmeniť stav miestnej kultúry, no v súčasnej dobe je dôležité prežiť, aby v budúcnosti bolo čo meniť a rozvíjať.

V prípade, že nenájdeme podporu štátu v tejto zložitej dobe, nedostatok financií nás donúti k prepúšťaniu kultúrnych pracovníkov, ktorí skončia na úradoch práce. Obraciame sa preto na Vás, aby ste pomohli miestnej kultúre rozumným riešením, ktoré spočíva v rovnakom prístupe štátu ku kultúrnym organizáciám v pôsobnosti miest a obcí ako k malým podnikateľom. To umožní prežitie týchto kultúrnych organizácií a po uvoľnení opatrení je predpokladom k obnoveniu ich činnosti. Miestna kultúra je špecifickým sektorm, kde pracujú obetaví, multifunkční, pre kultúru zanietení ľudia. Zaslúžia si podporu v tejto neľahkej dobe. Apelujeme preto na Vládu SR aby sa týmto problémom zaoberala. Sme presvedčení, že pre všetky strany je výhodnejšie podporiť v tejto dobe sektor miestnej kultúry, ako ho postupne zlikvidovať a potom znova stavať. Či je tá finančná injekcia štátu formou priamej podpory kultúrnym organizáciám, alebo formou podpory štátu v nezamestnanosti, vždy je to z tej istej kasy. Rozdiel je v tom, že v prvom prípade zostanú pracovné miesta a aj organizácie zachované a v tom druhom prípade budú kultúrne organizácie zlikvidované.

Za celú miestnu kultúru Vás naliehavo prosíme o pomoc v tejto náročnej dobe.

Správna Rada Asociácie kultúrnych inštitúcií miest a obcí Slovenska
v zložení:

Ing. Alfonz Kobielsky, riaditeľ MsDK prísp. org. vo Vranove nad Topľou

Ing. Rastislav Marko, vedúci Oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie Mesta Banská Štiavnica

Mgr. Jarmila Žišková, riaditeľka Domu kultúry mesta Handlová

Mgr. René Devečka, riaditeľ Domu kultúry Liptovský Mikuláš

JUDr. Zuzana Kamenická, riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Levoča

PhDr. Katarína Baculáková, riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Topoľčany

Ing. Peter Litomerický, býv. riaditeľ KZP Petržalky, Bratislava

S úctou

Alfonz Kobielsky, predseda AKIS

Vranov nad Topľou, 23.4.2020